

AçıkÖğrenim: ÖğrenmeAlanı
DD208: Refah, Suç ve Toplum
Gözetlemeye Giriş 2

Allan Cochrane

Eğer stratejilerden biri olası başbelalarını dışarıda tutmanın yollarını aramaksa, diğeri de cezai değil de sosyal yardım maksatlı yaklaşarak davranışlarını düzeltmeleri için onları desteklemektir. White Rose Merkezi'nin içine Leeds Eğitim tarafından fonlanan bir öğrenme merkezi kuruldu. Okuldan dışlanması muhtemel çocuklar ve gençler için okul sonrası etkinlikler düzenliyor. Etkinliklerin odağı, White Rose'u genç insanlar için çekici bir yer haline getirmek.

Peter Cook

Para yardımı sağlıyoruz ya da çocukları okuldan alan bir araç temin ediyoruz ve saat üç-üç buçuk civarında bu iyi okumayan, kendine güveni düşük, okula devam sorunu yaşayan çocuklar White Rose Öğrenme Merkezi'ne geliyorlar ve üstelik de özel bir eğitim harcı alıyorlar. Şimdiye dek devam yüzdeleri tam oldu. Okula devamsızlık yapanlar bile buraya yüzde yüz devam ediyorlar. Kendilerine güvenleri inanılmaz oranda arttı ve Merkeze gelen çocukların çoğu, sonradan başkalarına akıl hocası ve danışman olup merkeze gelen diğer çocuklara yardımcı oluyorlar.

Allan Cochrane

Seni buraya getiren nedir ilk önce bana onu anlat.

Will

Dışlanma riski altındaydım, bu yüzden buraya gelmem için seçildim ve projeyi yaptıktan sonra da burada danışman olarak çalışmaya başladım. Yardım etmeye başladım ve hala da buradayım çünkü buralarda yapacak çok da fazla bir şey yok. Parklar filan var ama karanlık ve tahrip edilmiş oluyorlar. Pek bir şey yok... Gençlik klüpleri de var ama çok uzaktalar ve buraya gelmekten başka yapacak çok da bir şey yok.

Arkaplarda dans müziği

Allan Cochrane

Burada farklı türde bir gözetleme görüyoruz; her zaman bu kelimeyle ifade edilmese de. Will okul tarafından dışlanma riskinde bulunduğu saptandığı için buraya gelmeye hak kazandı.

Will

Ben buraya ilk geldiğimde bir dans yaptık ve ben de buna katıldım. Sonra okula geri gittim ve dans dersi aldım. İlk sınavlarıma girdim ve geçtim, şimdi ise A seviye dans dersleri alıyorum. Burada ve başka yerlerde kendi dans derslerimi

vermeye başladım. Yani buraya gelip on hafta azıcık dans etmiş olmak, hayatımın geri kalanında ne yapacağımı değiştirmiş oldu.

Müzik biter

Allan Cochrane

Erken bir dönemde etkin gözetleme ve bilgi toplama yapmak ileride anti-sosyal davranışlar sergileyeceği öngörülen bu çocukları bulmayı mümkün kılar deniyor.

John Banford

İleride suçun yüzde 80'ini işleyecek yetişkinlerin yüzde 20'sini nasıl bulacağımıza dair çok şey söylendi. Bu yüzde 20'lik yetişkin haline gelerek büyüyecek çocukları şimdiden saptayabilsek güzel olmaz mıydı? Gayet iyi bir fikir gibi gözüküyor mu? Bu, kamu kaynaklarının iyi bir şekilde kullanılması olur, insanları suçtan uzak tutar ve suç oranlarını düşürürdü. Ancak sırf birinin amcasının bir suç tarihçesi var ya da gayet iyi davranışları olan bir çocuğu her zaman okula zamanında gelmiyor diye profilleyip risk grubuna dahil ederseniz, onu damgalarsınız ve bir sonraki öğretmen ve onunla iletişimde olan herkes ona şüpheyle yaklaşmaya başlar. Bu yüzden olmasını istediğimiz şeylere çok dikkat etmeliyiz.

Allan Cochrane

Merkezde güvenliği sağlama görevini üstlenenler, sorun yaratma ihtimali olanları da dışarıda tutmak ile alışveriş yapacak olanları içeriye girmeleri konusunda cesaretlendirme arasında süregelen bir gerilim yaşarlar. Öte yandan da, alışveriş yapan topluluğun güvenliğini sağlarken kendini dışlanmış ya da mimlenmiş hisseden insanlara adil davranmanın gerilimini yaşarlar.

Will

Bence güvenliğin varlığı gençlerin kendilerini daha iyi hissetmesini sağlıyor çünkü şehirde heryer açık ve başınıza her an her şey gelebilir.

Alan Cochrane

Bir kaç arkadaşınla kalkıp buraya gelsen, sence alışveriş etmeye gelmiş biri olarak mı görülürdün yoksa sorun olarak mı?

Will

Bence bazı insanlar giyiniş tarzları ya da nasıl gözüksüklerine bağlı olarak hedefleniyorlar. Bence bu yanlış olabilir. İyi giyimli bir grup çocuk olsa, dağılmaları söylenmezdi. Bana kalırsa insanların nasıl giyindiğine bakarak ne şekilde davranacaklarını bilemezsiniz.

Claire

Sadece genç olduğun için seni mimleyebiliyorlar ve bu insana kendini iyi hissettirmiyor, hiç adil değil. Daha yaşlı insanları izlemiyorlar. ..yalnız geldiğimde fazla bakmıyorlar ama bütün grup olarak geldiğimizde herkes bize bakıyor,

dükkanları dolaşırken de. Bu doğru değil.

Allan Cochrane

Belli grupları gördüğünüzde sorun çıkacağını düşündüğünüz oluyor mu?

John White

Merkezde 5-6 kişiden fazlasının bir arada yürümesine izin vermiyoruz. Bu, çalışanlarımız ve müşterilerimizi tedirgin ediyor, biz de izin vermiyoruz. Dağılmalarını ya da gitmelerini söylüyoruz.

Allan Cochrane

Bu daha çok genç insanlarda oluyor, değil mi?

John White

Gençler evet, ergenler mesela bazen çok gürültücü oluyorlar.

Allan Cochrane

Buradaki güvenlik durumunu hiç farkediyor musunuz? Demek istediğim, etrafta yürüyen insanları farkediyor musunuz?

Kathryn ve Edward

Etrafta dolaşan insanları görüyoruz. Ama burada etrafta bağırsan veletler ve aptallar görmüyoruz. O yüzden burası çok rahat.

Allan Cochrane

Refah, suç ve toplum arasındaki karmaşıklıklar aynı zamanda güvenliğin özel ve kamu şekilleri arasındaki ayrımı da bulandırıyor.

Peter Cook

Ortamda bir polis memurumuz da var. Burası onun alanı, başka bir yere gitmiyor. Ayrıca polis memuruna ek olarak iki tane de cemiyete yardım güvenlik görevlisi var. Böylece bence, hem üniformalı hem de üniformasız güvenliğin bulunmasının yarattığı denge önemli. Bir alışverişçi kendi mahallesinde polis memuru pek görmez ama burada görünce kendini daha güvende algılamış oluyor.

Allan Cochrane

Gençler genelde sorun çıkarıcı ya da düzen bozucu görülürler hatta bazen de olası bir tehdit olarak.. Tersine, toplumda çocuklar kırılğan varlıklar olarak algılanırlar ve polisin merkezdeki varlığı çocuklarıyla dolaşan ebeveynlere güven aşıyor.

Peter Cook

Bence önemli olan bir şey de bir annenin çocuğuna bir polis memurunu gösterip başı derde girerse bu kişinin ona yardımcı olacağını, ona yaklaşip yardım isteyebileceğini söyleyebilmesi. Polis memuru da insanlarla konuşacak tabii. Böylece bu hizmet, aşırıya kaçmamak kaydıyla, gerçek bir güvenlik algılaması yaratıyor.

Allan Cochrane

Alışveriş merkezinin içinde tasarlanmış olan resmi ayarlamaların yanı sıra insanların birbirini kolladığı gayriresmi yollar da var. Hatta resmi yolların gayriresmi olanları bertaraf etmeye başladığı da söyleniyor. İnsanların birbirini kollaması ile göz kulak olma yolları nasıl değişime uğradı?

Khadija

Eskiden ben küçükken ebeveynimle alışverişe çıktığımızda ellerini tutmuyor olmam ya da pusete bağlı olmamam sorun olmazdı çünkü bir cemiyet ruhu vardı ve her zaman size bakan biri olurdu. Ama artık bence gerçekten kendi çocuğuna bakman lazım ve gözetlemenin olması bir yedek mekanizma gibi, size fazladan bir koruma ağı yaratmış oluyor. Bence medya ve olup bitenler sebebiyle...gözetleme çok değişmiş oldu. Hepsi bence gerçekten iyiye giden gelişmeler.

Claire

İnsanlar artık birbirlerini yapmaları gerektiği kadar kollamıyorlar. Yapsalar, belki de bu kadar kameralara filan ihtiyaç olmazdı. Herşey daha iyi olur ve insanlar daha iyi anlaşırırlardı. Demek istediğim artık otobüslerde bile kameralar var, bu saçmalık. Otobüste bile birileri seni izlemeden oturamıyorsun.

Kirstie Ball

Yapılan genel bir yanlış, gözetlemenin teknolojiden ibaret olduğunu düşünmektir. Ama değildir. Teknoloji tek başına var olmaz, bir üründür; bir ihtiyaç ya da talep doğrultusunda bir şey tasarlandı, yapıldı, fonlandı ve kaynak ayrıldı. Uzun bir sosyal sürecin parçası olarak elektronik ve bilgisayar sistemleri ile veritabanlarının ilerlemesiyle bunda çok çok iyi bir noktaya geldik. Şimdiyse amaçlanmış ve amaçlanmamış sonuçlarla karşı karşıyayız ve bunları çok iyi düşünmemiz lazım... sosyal bir bakış açısından..

Allan Cochrane

Modern teknoloji şüphesiz bazı gözetleme çeşitlerini doğal görmemize sebep oldu. Kameraları ve alışveriş yaparken bilgilerimizin toplanmasını, sokakta, internette ya da alışveriş merkezinde farketmemek ve bunların varlıklarını unutmak kolaydır. Her tür bilgi toplama eylemi kolaylaştı ve yaygınlaştı. Daha geniş olarak alışveriş merkezini düşünürsek, burada kollandığın veya göz kulak olduğun başka yollar da var değil mi?

Rita

Bence her yerde ... Büyük Birader hep sizi izliyor derler, değil mi?... Her yaptığından bilgi elde etmeye çalışan birileri hep var. Kartını kullanırsın ve birileri onu kullandığını bilir, nerede kullandığını da. Cep telefonunu kullanırsın ve insanlar nerede olduğunu bilirler çünkü yaydığın sinyali takip edebilirler. Yani bence bu her yerde her an olan bir şey ve bunu kabullenmek gerekiyor.

John Banford

Şanslı sayılırız çünkü devletin bilgiyi vatandaşlarının aleyhinde kullandığı zamanlarda yaşamadık. Böyle olacak demiyorum ama hakkımızda her an daha fazla bilgi toplanırken, bu iyi amaçlarla, mesela kamu hizmetlerini geliştirmek, toplumdaki yardıma muhtaç insanları veya suçluları bulmak için bile olsa, sonunda dürüst ve kanuna uygun davranan insanların hayatlarına karışmaya başlayabiliriz. Nerede doğru dengenin sağlandığına karar vermeliyiz.

Allan Cochrane

White Rose Alışveriş Merkezi'nin günlük hayatı dersimiz için önemli konuları gündeme getirdi. Merkez'in sınırlarının nasıl idare edildiği ve yarattığı cemiyetin çeşidi, güvenlik arayışı ile herkese adil davranmanın getirdiği gerilimleri vurgulamaktadır. Alışveriş indirim kartları dağıtılması, eğitim desteği sağlanması, alışveriş merkezinde yürüyüş yapma imkanı ve hatta cemiyete çay partisi düzenlenmesi gibi insanları destekleyen hizmetler için gözetleme yapılması, beraberinde bazı belirsizlikler de getirmiştir. Bazı açılardan alışveriş merkezi daha geniş sosyal değişimler üzerine düşünmemizi sağlamaktadır çünkü merkez ihtiyacı olanlar için fırsatlar yaratmaktadır. Bu fırsatlar bir yandan da insanların kendilerinin ve ailelerinin refahları için sorumluluk almalarının gitgide daha çok beklendiğini de vurgulamaktadır. Bu konu dersin ilerleyen kısımlarında daha geniş bir biçimde ele alınacaktır.